

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCLXXII. ad annum DCCCCIX.

Parisiis, 1644

Epistola CCCXIX. Ioannis Papae VIII. Ad Vniversos Gallos Et Germanos. De
damnatione Formosi episcopi, Gregorii nomenclatoris, & aliorum, qui
Romae in Synodo fuerant excommunicati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15967

iam dicto imperatore carissimo filio nostro perfecte stare fatagite. Quia si cum præfato rege Hludouico, vel aliquo filiorum eius, ad scandalum & regni perturbationem manere, aut eis aliquod adiutorium modo quolibet præbere tentaueritis, & non potius ad eundem dilectum filium nostrum Cæsarem Augustum certissime redieritis, atque cum eo aduersus eius inimicos viribus totis fideliter non steteritis, scitote vos per auctoritatis nostræ legatos anathemati submittendos. Præsentes autem missos nostros, Ioannem videlicet & Ioannem venerabiles episcopos, dilectosque familiares nostros, benigne admittite, iniunctam sibi legationem intelligenter audite, & efficaciter obaudite. vt in hoc quam vere sitis filii pacis cunctis detur intelligi, & neminem possit latere mortalium. Pro Christo enim, qui est pax nostra, legatione funguntur, cum procul dubio a sede apostolica pro pace mittuntur. Optamus vos in Christo nunc & semper bene valere. *Recitata in Synodo Pontigonensi.*

NOTA IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

¹ *Relatione vera.*] Eorum qui tunc a Carolo desciuere princeps fuit, Aimoino teste, Ingelramnus nuper camerarius, regique intimus, nunc Ludouico Germaniæ regi auctor fraterni regni inuadendi. De his ergo Aimoinus idem lib. v. cap. XXXII. *Ad obfistendum*, inquit, *Ludouico primores regni Caroli, iubente Richilde regina, sacramento se confirmauerunt, quod non seruauerunt: sed ex sua parte regnum Caroli pessumdantes hostili more deuastauere. Similiter & Ludouicus cum suo exercitu idem regnum pessumdedit.*

EPISTOLA CCCXIX.

IOANNIS PAPÆ VIII.

AD VNIVERSOS GALLOS ET GERMANOS.

De damnatione Formosi episcopi, Gregorii nomenclatoris, & aliorum, qui Romæ in Synodo fuerant excommunicati.

Ioannes episcopus seruus seruorum Dei reuerentissimis & sanctissimis confratribus nostris, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, sacerdotibus, cunctisque iudicibus, & uniuerso populo, per omnes Gallias & Germanias constitutis.

ZELO Christianæ religionis ecclesia Dei quæ penes nos est, instinctuque dilecti filii nostri serenissimi impera-

toris, imo spiramine Spiritus sancti commonita, pro diuersis ecclesiæ Dei referendis incommodis, contra Gregorium nomenclatorem, & Georgium generum eius, duo scilicet iniquitatis vasa contra excelsi Dei religionem pugnantia, tam præterito mensè Februario præsentis nonæ indiçtionis, per Petrum venerabilem Forosemproniatem episcopum penes præfatum spiritalem filium lacrymabilem suggestionem deposuit; quam nostram quoque pontificalem suggestionem pridie Kalendas Aprilis die contra eosdem per semetipsam offerre curauit. Quapropter nos per Zachariam & Gaidericum venerabiles episcopos, & Christophorum sedis apostolicæ primicerium, eis suggestionum contestationem emisimus, admonentes atque iubentes, vt si aliquid de conscientia suæ puritate confiderent, ad conditum venire studerent examen. At illi mollibus sermonibus, & exquisitis adinventionibus, se quidem venturos, & ad voluntatem nostram cuncta se emendaturos dixerunt: sed de die in diem sub obtentu ægritudinis tamdiu iudicii diem distulerunt, donec aut nos cum fidelibus ecclesiæ Dei potuissent perimere, aut Sarracenos, quos iam per suos familiarissimos æque Sarracenos inuitauerant, in Romanam urbem ad perditionem omnium intrmittere valuissent. Cumque nos contra vtramque fraudem iuuante Domino præparatos vidissent, & imminere sibi iudicii statutum diem cognoscerent, decepti se cum quibusdam suis complicibus, videlicet Formoso episcopo, Stephano secundicerio, & Sergio magistro militum, & Constantino nomenclatoris filio, quos non nostræ conuentionis iudicium, sed reatus propriæ conscientia stimulat, contra salutem reipublicæ & regni dilecti filii nostri Caroli serenissimi principis, cui semper infideles fuerunt, & cuius prouectioni semper detraxerunt, conspirantes, nescimus quo profecturi, noctis silentio cum adulteris clauibus portas Urbis, quæ vocatur sancti Pancratii, aperuerunt, & cum suis complicibus, cumque omnibus thesauris sanctæ Dei ecclesiæ, Sarracenis vndique populantibus, diffugerunt: portasque patentes relinquentes, multis margaritis fugiendi, & Sarracenis ingrediendi aditum, nisi nos diuina custodia tueretur, procul dubio reliquerunt. Itaque obstupescentes in talibus, Dominicum & Gri-

moldum venerabiles episcopos ad euocandum eos direxi-
 mus. Qui reuertentes nuntiauerunt sibi a satellitibus suis
 fuisse responsum, nescire se quonam profecti fuissent. Iu-
 dicio sane in diem alterum protelato, cum eos iterum
 synodice simulque & legaliter quæreremus, & habere mi-
 nime valeremus, cum omni Dei ecclesia in basilica sanctæ
 Dei genitricis, quæ Ad martyres vocatur, Synodum voca-
 uimus. & post regulares allocutiones, sententias in eos pro-
 tulimus, quarum exempla secundum ecclesiasticum mo-
 rem generalitati vestræ direximus, ne vobis communican-
 di cum eis occasionis aditus tribuatur. Quæ scilicet senten-
 tia ita se habet: Formosum Portuensum episcopum, qui a
 beatæ memoriæ domno prædecessore nostro papa Nico-
 lao in Bulgarorum patriam destinatus, nouiter in Chri-
 sto regenerati regis animos adeo suis calliditatibus vitia-
 uit, vt terribilibus sacramentis eum sibi obstrinxisset testa-
 tus sit, ne se viuo quemlibet episcopum a sede apostolica
 suscepisset, seque eidem terribilibus nihilo minus iura-
 mentis, vt ad eum quantocius reuerti debuisset, obstri-
 ctum fuisse professus sit, quique a nobis proficiscendi illuc
 licentiam, literas, & necessaria adiutoria impetrauit: quo-
 niam iamdudum per ambitionem a minori ecclesia in ma-
 iorem, videlicet sanctam sedem apostolicam, profilire
 conatus, plurimos sibi consolatores effecit, & nunc per
 repertam hypocrisim retrorsum rediens, sine licentia vel
 conscientia nostra, propriam parœciam deseruit, Vrbe dis-
 cessit, & contra salutem reipublicæ dilectique filii nostri
 Caroli a nobis electi & ordinati principis, cum suis fautori-
 bus conspirauit: nisi amodo intra diem decimum, id est III.
 Kalendas Maii præsentis nonæ indictionis, præsentiam
 suam nobis satisfaciendo monstrauerit, auctoritate Dei
 omnipotentis, sanctorumque apostolorum principum Pe-
 tri & Pauli, omni ecclesiastica communione priuatum ef-
 se decernimus. Decernitis & vos ita? Responderunt om-
 nes: Decernimus. & nisi post diem decimum quintum, id
 est IV. Nonas Maii præsentis IX. indictionis, respiscens sa-
 tisfacturus nobis occurrerit, auctoritate & iudicio sancti
 Spiritus qui semper effugiet fictum, omni sacerdotali mi-
 nisterio penitus denudatum fore iudicamus. Iudicatis &
 vos ita? Responderunt omnes: Iudicamus. Qui si nec huius
 dila-

dilationis miseratione commotus, humiliter se post diem xx. id est vii. Idus eiusdem Maii mensis, præsentia nostra reddiderit, vel si viris potentibus sociatus seditiones vel factiones concitauerit, vel si in ecclesia Dei in aliquo conturbare præsumperit, si contra hanc communem omnium nostrum sententiam agere vel resultare tentauerit, anathema sit a Patre, & Filio, & Spiritu sancto, nunquamque in vlla Synodo recuperationis spem, aut satisfactionis aditum sibi nouerit reseruatum. Gregorium nomenclatorem, Theophylacti quondam nomenclatoris filium, qui iurandum fidei suæ diuerso modo corrumpens, puritatem sanctæ Dei ecclesiæ suis fraudulentis, auaritiis, rapinis, cupiditatibus, simulque calliditatibus, per octo ferme annorum curricula maculans, summum Romanæ vrbs pontificium, coniurantibus sibi dudum suis complicitibus, factiose præripere affectauit; & de multis palam recitatis capitulis, tam primo penes dilectum filium nostrum Carolum serenissimum imperatorem quam postea penes nos ad generalitatem sanctæ Dei ecclesiæ, per nonnulla suggestionum capitula noxius diffamatur, & pro eisdem criminibus a nobis per Zachariam & Gaudericum venerabiles episcopos, & Christophorum primicerium sanctæ sedis apostolicæ, cum fratre & genero, suisque complicitibus, iuridice contestatus, examini se presentandum fore, & cuncta, quæ ecclesiis, vel piis locis, aliisque hominibus abstulerat, sub iurisiurandi interpositione restitutum promisit: deinde conuentum nostrum de die in diem fraudulenter, (vsquequo nos vel fideles huius ecclesiæ interimere, vel hostes Christiani nominis, id est, Sarracenos, quos per suos familiarissimos Sarracenos, iam inuitauerat, intra Romanam urbem introducere potuisset,) eludit: & præfinitum diem, quo canonice siue legaliter audiri debuisset, fraudulenter præripiens, cum Georgio & Sergio magistris militum, nec non & Stephano secundicerio, aliisque suis complicitibus, nocturno silentio portas huius sacre vrbs, Sarracenis circumquaue imminentibus, cum clauibus adulterinis aperuit, seque contra salutem reipublicæ simulque quietem imperii præfati filii nostri serenissimi Augusti, contra leges conspirando, fraudulenter proripuit, & cum omnibus pene thesauris ecclesiæ Roma-

Concil. Tom. 24.

Bbb

næ, dubium quo profecturus excessit. Simulque Stephanum secundicerium, qui diuersas ecclesias spolians per auaritiam, turpisque lucri compendia, tributa vetera multiplicauit, & in omnibus peruersitatibus superius nominatis fratri complex & consentaneus extitit. Necnon & Georgium Gregorii primicerii filium, qui germani proprii concubinam subripiens, eum veneno necauit: deinde post execrabiles Christianis incestus, viuente nepte sanctissimæ recordationis Benedicti papæ, cuius opibus de paupertate surrexerat, præfati nomenclatoris Gregorii filia se fornicario more commiscuit. propter quam pene publice iam dictam legitimam vxorem peremit. De cuius homicidio, a principibus adulterinos missos eruens, adiudicante conscio focero nefandus gener impunitus exiliit. Quique post diuersa homicidia, deprædationis & malignitatis genera, tam patriarchium, quam vestiarium sedis apostolicæ sibi commissum, non tantum auro, argento, vel palliis, verum etiam areis signis, vasisque priuauit: & in omnibus impietatibus focerum sequens, imo præueniens, Saracenis vndique sæuientibus, portas vrbis cum eo fraudulenter aperuit, & cum sibi conspirantibus contra salutem reipublicæ demigravit. Simulque Sergium magistrum militum, Theodori magistri militum filium, qui reuerendæ memoriæ domno Nicolao, cuius neptem in coniugium suscipiens, ita ingratus ac inhumanus extiterat, vt viuente eo, & in extremis posito, eidem thesauros suos ad elemosynas faciendum cum præfatis suis complicibus abnegasset. Quique eadem sua coniuge, propter quam de maxima paupertate conualuerat, derelicta, cum Valuisindula concubina, præstito iureiurando vt eam nuptialiter fumeret, nuper effugit, & in omnibus iniquitatibus cum nominatis suis complicibus conspirauit. Sed & Constantinam præfati Gregorii nomenclatoris filiam, quæ primo per consensum patris, sub conditione iurifurandi, legaliter Cessario Pipini potentissimi vestararii filio copulata, dein consumptis omnibus foceri sui diuitiis, viuentem & valentem sponsum suum sine vlla legali disquisitione deseruit, & ad Gratiani Gregorii magistri militum filii nuptias publice conuolauit: postremum cum alio fugere gestiens incestum commisit, ex quo prægnans in-

uenta prædictum Gratianum Gregorii filium maritum suum relinquens, cum rapacibus, periuris, sacrilegis, mœchis, fornicatoribus turpiter fornicatura discessit. Nisi intra diem decimum, id est III. Kalendas Maii præsentis nonæ indiçtionis, præsentiam suam nobis præfati, videlicet Gregorius, Stephanus, Georgius, & Sergius, simulque Constantina, congrue satisfaciens exhibuerint, auctoritate Dei omnipotentis, sanctorumque apostolorum principum Petri & Pauli, omni Christiana communione priuatos, cum omnibus communicatoribus & fautoribus suis permanere decernimus. Et nisi post diem quintumdecimum, id est IV. Nonas Maii iam dictæ præsentis indiçtionis, simpliciter & humiliter nobis, imo ecclesiæ Dei, sæpediti scilicet Gregorius, Stephanus, Georgius, Sergius, & Constantina, purificaturi occurrerint, eos auctoritate & iudicio S. Spiritus, cum cunctis sibi communicantibus, perpetuo anathemate condemnamus. Hi vero qui ab omni se societate remouentes ad vnitatem sanctæ apostolicæ sedis redierint, communionis & benediçtionis nostræ gratiam sibi reddendam esse confidant. His itaque auctoritate sancti Spiritus promulgatis, omnium vestrum generalitatem his apostolicis literis exhortamur, vt has literas per omnes diœceses vestras publice relegentes, & ad vicinas parœcias dirigentes, præfatorum depositorum, excommunicatorum, & anathematizatorum consortia, quasi venenum pestiferum declinetis: neque cum eis communicantibus in cibo, potu, siue colloquio communicetis. scientes eum qui eis, siue communicantibus eis, se in oratione, cibo, potu, colloquioque miscuerit, eadem excommunicationis & anathematis censura iuxta canonicum capitulum modis omnibus obligatum, nunquamque a nobis sine digna satisfactionis pœnitentia sibi fore communicandum. Optamus sanctitatem vestram in Christo nunc & semper bene valere. Data XI. Kalendas Maii. *Recitata in Synodo Pontigonensi.*